

Folkeoplysningspolitik for Aabenraa Kommune

Indledning

Folkeoplysning er en fællesbetegnelse, der først og fremmest dækker over uformel voksenundervisning. I Danmark varetages folkeoplysningen af højskoler, daghøjskoler, aftenskoler og en lang række tilsvarende foreninger. I lovgivningsammenhæng - specielt i forhold til offentlige tilskud - falder foreningsidrætten og ungdomsorganisationer som for eksempel spejdere, politiske- og kulturelle ungdomsorganisationer også ind under folkeoplysningsbegrebet.

Den nye folkeoplysningslov

En ny folkeoplysningslov er vedtaget af Folketinget den 1. juni 2011. Den forpligter alle kommuner til at udarbejde en folkeoplysningspolitik, der er med til at udvikle og understøtte aktiviteter inden for folkeoplysningsområdet.

Den lovmæssige ramme

Ifølge Folkeoplysningsloven er det Byrådet, som sikrer rammerne, hvorunder kommunens borgere kan etablere og tage del i den frie folkeoplysende virksomhed. Byrådet fastsætter det årlige budget, og Kultur- og Fritidsudvalget fordeler beløbsrammen til følgende områder.

- 1) Den folkeoplysende voksenundervisning
  - Foreninger, hvis virksomhed omfatter undervisning, studiekredse, foredragsvirksomhed, debatskabende aktiviteter og aktiviteter tilrettelagt som fleksible tilrettelæggelsesformer for voksne og for børn og voksne sammen
  - Mellemkommunal udligning
- 2) Det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde
  - Medlemstilskud
  - Materialetilskud
  - Tilskud til leder- og instruktøruddannelse
  - Ungdomsklubber
- 3) Tilskud til private lokaler m.v.
  - Den folkeoplysende voksenundervisning
  - Det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde

I henhold til lovgivningen stilles offentlige lokaler til rådighed.

De overordnede rammer

Folkeoplysningspolitikken er med til at definere kvaliteternes for de overordnede rammer og for de folkeoplysende aktiviteter i kommunen. Overordnet har Aabenraa Kommune en ambition om at sikre plads til mangfoldighed, gode vilkår og rammer for kommunens folkeoplysende foreninger og aktive fritidsaktører.

Aabenraa Kommune vil arbejde for:

- At sikre alle borgere adgang til et varieret udbud af fritidsaktiviteter og andre folkeoplysende aktiviteter
- Et godt samspil og samarbejde med de folkeoplysende foreninger og andre aktører inden for det folkeoplysende område
- Alle idrætshaller og anlæg i kommunen skal have en standard, så de lever op til almindelige krav for udfoldelse af fritids- og idrætsaktiviteter i lokalområdet.

Kommunen satser på at have to større idrætscentre, der kan rumme såvel idrætsmæssige arrangementer som større kulturelle aktiviteter.

Rammer for dialog

Aabenraa Kommune ønsker, at foreninger, aftensskoler m.v. har gode muligheder for at komme i dialog med kommunen. I den forbindelse har kommunen oprettet Dialogforum, som sætter de overordnede rammer for dialog mellem kommunen og de mange aktive foreninger, aftensskoler m.v. Se bilag for Dialogforum.

- Dialogen med de folkeoplysende foreninger indenfor idræt og spejdere foregår primært gennem oprettet råd. Herigennem varetages de folkeoplysende aktørers særlige interesser
- I Aabenraa Kommune er der etableret et Fritidsråd, som kommunen løbende er i dialog med
- For at sikre de aktører, hvis interesser ikke er omfattet af ovennævnte råd, afholder Kultur- og Fritidsudvalget dialogmøde med disse

Medindflydelse

Borgernes aktive deltagelse i folkeoplysende aktiviteter er en af grundpillerne for et rigt og blomstrende foreningsliv. Et middel til at understøtte den aktive deltagelse er at sikre medindflydelse i forhold til, hvordan midler fordeles og i forhold til, hvordan retningslinjer og regler udformes. For de aktører, hvis aktiviteter er omfattet af folkeoplysningsområdet, ønsker Aabenraa Kommune, at

- de folkeoplysende foreninger sikres medindflydelse gennem Dialogforum, og ved at Kultur- og Fritidsudvalget har indgået en samarbejdsaftale med blandt andet Fritidsrådet omkring puljemidler, som rådet administrerer
- i forbindelse med udarbejdelsen af Aabenraa Kommunes Folkeoplysningspolitik sikrer kommunen, at alle relevante aktører høres. Det gælder også i forbindelse med en revision af kommunens folkeoplysningspolitik, budgetforslag for området samt i forhold til retningslinjer inden for folkeoplysningsområdet

Pulje til udvikling og nye initiativer

I forbindelse med folkeoplysningspolitikken oprettes en pulje til udvikling og nye initiativer. Ambitionen er at både etablerede foreninger og selvstændige grupper gennem nytænkende initiativer, formår at involvere nye aktører, og derved får dem til at tage del i folkeoplysningsområdets mangeartede aktiviteter.

- Inden for den samlede økonomiske ramme vedrørende folkeoplysningsområdet oprettes en pulje til udvikling og nye initiativer
- Målet er at involvere nye grupper i folkeoplysningsarbejdet. Målgruppen kan være unge, som typisk ikke er en del af det etablerede foreningsliv. Der kan eksempelvis være tale om socialt udsatte eller etniske minoriteter
- Puljen kan søges af både etablerede foreninger og selvorganiserede grupper
- Der udarbejdes retningslinjer for pulje til udvikling og nye initiativer

- Puljens størrelse fastsættes i forbindelse med de årlige budgetforhandlinger

Samspil i forhold til andre politikområder

Folkeoplysningspolitikken står ikke alene. Den skal ses som et supplement til kommunens øvrige politikområder, og være med til at understøtte den lokale sammenhængskraft.

Aabenraa Kommune

- vil sikre at folkeoplysningspolitikken understøtter kommunens øvrige politikker og strategier. En nærmere beskrivelse af samspillet til andre relevante politikområder findes i Kultur- og Fritidspolitikken
- vil arbejde for, at der skabes et stærkt partnerskab mellem kommunen, foreninger og erhvervsliv i forbindelse med større sports- eller fritidsarrangementer, som er konkretiseret i kommunens eventstrategi

Afgrænsning i forhold til tilgrænsende aktiviteter

Det er Aabenraa Kommunes hensigt at sikre, at de kommunale tilskud alene går til aktiviteter og formål med et folkeoplysende sigte. Det er væsentligt, at tilskuddene medvirker til at styrke og støtte kerneydelserne indenfor det folkeoplysende arbejde.

- Aabenraa Kommune opfordrer til, i det omfang som er muligt, at der indgås samarbejder mellem folkeoplysende foreninger og andre aktører, der kan have tilgrænsende aktiviteter, dog med hensyntagen til kommunalfuldmagtens bestemmelser

Varighed

- Politikken revideres i 2014

Godkendt i Byrådet den 21. december 2011.